

РЕШЕНИЕ

№ 2516

гр. София, 15.04.2013 г.

В ИМЕТО НА НАРОДА

АДМИНИСТРАТИВЕН СЪД - СОФИЯ-ГРАД, Първо отделение 15 състав, в публично заседание на 11.04.2013 г. в следния състав:

АДМИНИСТРАТИВЕН СЪДИЯ: Полина Якимова

при участието на секретаря Ина Андонова, като разгледа дело номер **228** по описа за **2013** година докладвано от съдията, и за да се произнесе взе предвид следното:

Производството е по реда на чл. 145 – 178 от АПК.

Н. Г. К. от [населено място] не е доволен от заповед рег. № 2078/ 20.11.2012 г., издадена от полицейски орган при СПС - СДВР, с която, на основание чл. 63, ал. 1, т. 1 и 2 – за хулиганство и съзнателно пречене на полицейски орган да изпълнява служебните си задължения, оспорващият е задържан за 24 часа в помещение за временно задържане на 01 РУП – СДВР.

В жалбата са въведени оплаквания за материална и процесуална незаконосъобразност на акта, в подкрепа на които се твърди, че посочените в него обстоятелства не отговарят на обективната реалност. Първото фактическо основание – хулиганство, е правен термин, а второто е абстрактно посочено действие. Нарушено е предписанието на чл. 35 АПК – преди да издаде акта, органът не е изяснил фактите и обстоятелствата от значение за случая и не е взел предвид обясненията и възраженията на засегнатото от него лице. При задържането е отказано правото на К. на медицинска помощ, въпреки че страда от диабет, осигурен е единствено психиатър. Не са уведомени близките на жалбоподателя, изети са телефоните му и е прекъсната връзката му с външния свят. Спрямо оспорващия е образувано незабавно досъдебно производство и взета мярка за неотклонение „подписка”, но с постановление от 23.11.2012 г. по пр. пр. № 34366/2012 г. по описа на СРП наказателното производство е прекратено поради липса на престъпление, а преписката – изпратена на началника на 01 РУП СДВР и на основание чл. 270, ал. 1 ЗМВР е наложено административно наказание глоба. На 11.12.2012 г. е съставен акт за констатиране на дребно хулиганство, с който

са възпроизведени фактическите основания, описани в НП. С решение на СРС К. е оправдан по съображения, че не е извършил действия, които да подлежат на квалифициране като дребно хулиганство по смисъла на УБДХ, че са израз на политически протест, а конкретното им проявление не нарушава обществения ред.

По тези съображения искането до съда е за отмяна на заповедта.

Ответникът, полицейски орган при СПС – СДВР, чрез представител по пълномощие, отрича основателността на жалбата и сочи, че разпоредбата на чл. 35 АПК би била приложима при наличие на данни да предоставени обяснения на К.. Позовава се на докладна записка относно поведението на жалбоподателя, който въпреки многократно предупреждение не напуснал зоната за сигурност, не изпълнил полицейско разпореждане и хвърлил домати по сградата на Народното събрание. Претендира юрисконсултско възнаграждение.

От фактическа страна се установява:

Съгласно докладна записка от 20.11.2012 г. на А. П., ст. полицай в 01 сектор, 04 гр. СПС – СДВР към 10,00 ч заедно със ст. пол. Д., ст. пол. Д. и пол. И. заели охраната на Народното събрание. Около 10,10 ч в района на зоната на сигурност, която е 20 метра от сградата, се появило лице, носещо кутия с 6 бр домати, на всеки от които имало табелка с наименованията на 6 държавни институции. Лицето е установено като Н. К., който бил предупрежден разбираемо устно по чл. 56, ал. 1 ЗМВР да напусне зоната на сигурност и да не хвърля домати по сградата на Народното събрание, тъй като „бяхме уведомени от него, че ще хвърля домати по 6 обекта от държавните учреждения”. Възмутен от действията на полицейските служители, К. заявил, че ще ги „уволни”, че нямат право да го спират. Последвало повторно устно уведомяване на жалбоподателя да напусне зоната за сигурност и да продължи своя протест от страната на БАН без да хвърля домати в посока сградата на Народното събрание. К. изразил намерение да излезе на пътното платно, което отново е предупрежден, че нарушава обществения ред, а и има опасност заради автомобилното движение. В този момент оспорващият се обърнал и хвърлил домат в посока на сградата на Народното събрание и изхвърлил останалите домати пред южния ѝ вход. Тогава е задържан и отведен в 01 РУП СДВР. Със заповед рег. № 2078/ 20.11.2012 г., издадена от полицейски орган при СПС СДВР на основание чл. 63, ал. 1, т. 1, 2 – за хулиганство и съзнателно пречене на полицейски орган да изпълнява служебните си задължения Н. Г. К. е задържан за срок до 24 часа в помещение за временно задържане на 01 РУП СДВР. Съставен е протокол за личен обиск на лицето в присъствието на двама свидетели, жалбоподателят е подписал декларация, че е запознат с правата си.

Образувано е незабавно производство № 3М 3155/ 2012 г. по описа на 01 РУП СДВР пр. пр. № 34266/ 2012 г. на СРП за престъпление по чл. 325, ал. НК, което е прекратено с постановление на младши прокурор от СРП от 23.11.2012г.

С протоколно решение от 11.12.2012 г. на СРС, НО, 14 състав от 11.12.2012г. по н а х дело 0 22631/2012 г. Н. Г. К. е признат за невиновен в това, че на 20.11.2012 г. около 10,20 ч е извършил непристойна проява, изразяваща се в това, че в 10,10 ч в района на зоната за сигурност на Народното събрание, след като е бил предупрежден надлежно устно по реда на чл. 56, ал. 1 ЗМВР да напусне зоната за сигурност и да не хвърля домати, които е носел в кутия, е хвърлил домат по сградата на Народното събрание, възмутил се е от отправеното предупреждение от полицейските органи, като заявил, че ще ги „уволни”, тъй като не знаят законите и нямат право да го спират, с което проявил оскърбително отношение към органите на властта и държавните институции

и е нарушил обществения ред и спокойствие, поради което го оправдава по обвинението за извършена проява на дребно хулиганство по УБДХ. Решението е влязло в сила на 27.12.2012 г.

Преписката съдържа и НП № 1462/ 26.11.2012 г. издадено от началника на 01 РУП СДВР, с което на жалбоподателя е наложено административно наказание глоба в размер на 200 лв за нарушение по чл. 55, ал. 1 и ал. 4 ЗМВР и съставен от И. Б., мл ПИ в 01 РУП СДВР АУАН.

При установената фактическа обстановка съдът намира от правна страна следното:

Актът е издаден от компетентен орган – Т. П. Д., на длъжност полицай при СПС - СДВР. В него не е посочено в какъв срок и пред кой орган може да се обжалва - нарушение по чл. 59, ал. 2, т. 7 АПК. Липсата на този реквизит на заповедта е процесуално нарушение, но не е от категорията на съществените, тъй като не е довело до засягане на възможността страната да вземе участие в производството и да се защити по него. То има за последица приложението на чл. 140, ал. 1 от АПК - удължаване на срока за обжалване на акта от 14 дни на два месеца, но не е самостоятелно основание за неговата отмяна.

Една от основните задачи на МВР - чл. 6 от ЗМВР, е защитата на обществения ред и на правата и свободите на гражданите. Полицейските органи законодателят е овластил с правомощия да издават разпореждания за преустановяване на действия и бездействия, нарушаващи обществения ред. За изпълнение на функциите си те могат да задържат лица, за които има данни, че са извършили престъпления съгласно чл. 63, ал. 1 ,т. 1 или които съзнателно пречат на полицейски орган да изпълни задължението си по служба съгласно т. 2 на същия член. Рамката на тези правомощия е очертана от основните принципи на работа на полицията – зачитането на правата на гражданите, техните свободи и достойнство - чл. 4, т. 2 ЗМВР. При осъществяване на оперативната самостоятелност, с която полицейският орган разполага при налагането на разглежданата ограничителна мярка, той е длъжен да се съобрази и с принципа на съразмерност по чл. 6 АПК - забраната да се засягат права и законни интереси в по-голяма степен от необходимото за постигане на целта, за която е издаден актът – осуетяване на евентуално последващо нарушаване на обществения ред.

Оспорената заповед е издадена от компетентен по материя орган – чл. 53, ал. 2 ЗМВР. Правните основания, на които се позовава актът, са чл. 63, ал. 1 т. 1 и т. 2, а фактическите - хулиганство и съзнателно пречене на полицейски орган да изпълнява служебните си задължения.

Административният акт следва да съдържа отразяване на юридическите факти, довели до формиране на властническото волеизявление на полицейския орган. Изискването цели осигуряване на възможност на адресата на акта и на заинтересованите лица да узнаят какво е мотивирало административния орган да приеме именно това решение, като упражнят правото си на защита по най-добрия начин. Същевременно, посочването на обстоятелствата, довели до приложение на дадена разпоредба, позволява на съда да извърши проверката за законосъобразност на акта.

Единственият информационен източник за поведението на К. на датата и мястото, визирани в оспорваната заповед, е докладната записка на А. П. – нито съставителят на АУАН, нито издателят на акта за констатиране на дребно хулиганство са възприели непосредствено данни, относими към спора – касае се за служители на 01 РУП СДВР, където е осъществено задържането, но които не са се намирали в района на Народното

събрание на 20.11.2012 г. между 10 и 10,30 ч.

За да се постанови задържане от полицейските органи по чл. 63, ал.1, т. 1 от ЗМВР не е необходимо да са събрани безспорни доказателства, установяващи, че лицето, спрямо което се налага принудителната административна мярка, е извършило престъпление. Наличието на данни, обосноваващи предположението за извършено конкретно престъпление, е достатъчно основание и това е критерият по смисъла на закона за издаване на заповед за задържане за срок до 24 часа. Тази мярка се предприема с цел започване на разследване на вероятен извършител на престъпление, поради което не е необходимо данните да са пълни, нито категорично да уличават лицето в извършване на престъпно посегателство. Въпросът дали конкретно лице е извършител на конкретно деяние и дали то е извършено от него виновно подлежат на пълно, всестранно и обективно разследване в рамките на друго производство, поради което административният съд не се произнася по този въпрос. Чрез мерките по чл. 63, ал. 1, т. 1 от ЗМВР органите на МВР реализират законовите си правомощия, свързани с профилактиката, разкриването и разследването на престъпления. В тази връзка достатъчно е по преписката да има определени данни, от които да може да се направи извод за съпричастността на съответното лице към конкретно извършено престъпление, без да се поставя условие за точна квалификация на деянието. Такива данни обаче следва да са налице към момента на издаване на заповед за задържане. В разглеждания случай намеренията на К. и начина на тяхното осъществяване са били известни на служителите, натоварени с охраната на сградата на Народното събрание - в самата докладна записка е налично изявление, че К. е уведомил полицейските органи за намерението си да хвърли по един предварително подготвен и надписан домат по шест държавни институции, а в с.з. на 11.12.2012 г. по н а х дело № 22631/2012 г. на СРС, НО, 14 състав жалбоподателят пояснява, че наличният на л. 42-45 от делото протест е изпратен седмица по-рано на адресатите си /и повторно ден преди 20.11.2012 г./ Следователно разпореденото на основание чл. 63, ал. 1 т. 1 не е насочено към профилактиката, разкриването и разследването на престъплението хулиганство.

В акта не е цитирано и правилото на чл. 55 ЗМВР, обхващащо случаи на неизпълнение на полицейско разпореждане, което, видно от данните в преписката, е действителната причина, довела до издаване на заповедта. Няма пречка фактическите основания, мотивирали административния орган да се произнесе с дадено решение да бъдат изложени и отделно, в съпътстващите акта документи, в подготвящите неговото издаване, дори в уведомителното писмо до адресата на акта или в съпроводителното писмо, с което жалбата се изпраща до съда. В разглеждания случай за фактически обстоятелства, мотивирали административния орган да издаде оспорената заповед за задържане, следва да се считат изложените в цитираната докладна записка от 20.11.2012 г. - че К. е предупреден двукратно да напусне зоната за сигурност на Народното събрание и да не хвърля домат/и по нея, но разпорежданията не били изпълнени; че въпреки предупрежденията жалбоподателят хвърлил домат към южния вход на сградата, а останалите 5 – на земята. Доказателства за параметрите и начина на обозначаване на зоната за сигурност на сградата на Народното събрание по делото не са ангажирани. Така изложените данни не се подкрепят от посочените в рамките на съдебното производство писмени доказателства – както актът за констатиране на дребно хулиганство, така и АУАН не са съставяни от очевидци, а възпроизвеждат информация, предадена от тримата полицейски служители, възприели непосредствено

поведението на жалбоподателя. Неизпълнението на полицейско разпореждане не е сред установените в закона основания за издаване на заповед за задържане, включително и в хипотезата на чл. 63, ал. 1, т. 2 от ЗМВР. Действително, съгласно чл. 55, ал. 4 от ЗМВР разпорежданията на полицейските органи са задължителни за изпълнение в случаите, когато са необходими за осъществяване на служебните функции, освен ако налагат извършването на очевидно за лицето престъпление или нарушение. Неизпълнението на такова разпореждане съгласно чл. 270 от ЗМВР представлява административно нарушение.

Задържането за срок до 24 часа е принудителна административна мярка, която в зависимост от случая би могла да има предупредително-възпиращ или преустановителен характер и се предприема с цел осуетяване извършването на противоправно деяние или прекратяването на вече започнало такова и отстраняване на неговите вредоносни последици. За приложение на разпоредбата на чл. 63, ал. 1, т. 2 ЗМВР е необходимо да бъде установено, че лицето, макар и да е предупредено за това, съзнателно продължава да пречи на изпълнението на служебните задължения на полицейските органи. Неизпълнението на полицейско разпореждане е само един елемент от фактическия състав на противоправното поведение, визирано в чл. 63, ал. 1, т. 2, но не е достатъчно основание за издаване на заповед за задържане, освен ако не е установено, че действително е довело до препятстване на полицейския орган, който издава заповедта да има възможност да изпълни задължението си по служба.

Установяването на фактическия състав по чл. 63, ал.1, т. 2 ЗМВР включва кумулативна даденост на две предпоставки: 1. полицейският орган да изпълнява свое задължение по служба и 2. лицето, въпреки че е надлежно предупредено, съзнателно да пречи на органа на изпълни задължението си по служба. Задържането по чл. 63, ал.1, т. 2 ЗМВР не представлява санкция за неизпълнение на полицейско разпореждане, а преустановителна ограничителна мярка, обезпечаваща безпрепятственото осъществяване на полицейски правомощия по опазване на обществения ред. Дори да се приеме за установено по несъмнен начин само въз основа на изложеното от полицейския служител в докладната, само по себе си неизпълнението на разпореждането не е достатъчно за налагане на ПАМ задържане. Съобразно чл. 170, ал. 1 ЗМВР в тежест на ответника е да докаже, че това неизпълнение на разпореждане е възпрепятствало изпълнението на задълженията на служителите да опазят обществения ред – респ. по охраната на сградата на Народното събрание.

При горния анализ се налага извод за недоказан фактически състав по чл. 63, ал.1 ,т. 1 и 2 ЗМВР. Заповедта е материално незаконосъобразна, не съответства на целта на закона и следва да бъде отменена. С оглед изхода на спора само жалбоподателят има право на разноси, но съдът не е властен да ги присъди поради липса на заявено преди приключване на устните състезания искане.

Мотивиран така, съдът

РЕШИ:

ОТМЕНЯ, по жалба Н. Г. К. от [населено място], заповед рег. № 2078/ 20.11.2012 г., издадена от полицейски орган при СПС – СДВР.

Решението подлежи на обжалване в 14-дневен срок от съобщението до страните за постановяването му с касационна жалба пред Върховния административен съд.

СЪДИЯ: